

หลักภาษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

อาจารย์

การเพิ่มคำ

๑. คำเหมือนสิ่งมีชีวิต คือ “เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป”
๒. คำคະนอง คือ คำที่ใช้เฉพาะกลุ่ม เฉพาะโอกาส เป็นคำใหม่ที่เกิดขึ้น เช่น ฟิน แปลว่า “สุดยอด” บอกกันว่า มาจากคำว่า ฟิเนล
๓. คำใหม่ อาจเกิดจาก - คิดขึ้นใหม่เอง -เปลี่ยนแปลงจากคำเดิม -รับจากภาษาอื่นมาใช้ (เปลี่ยน เสียง และ ความหมาย ให้เข้ากับเรา)
๔. คำส่อนใหญ่ บอกไม่ได้ว่าทำไม ถึงมีความหมายอย่างนั้น
๕. การสันนิษฐานที่มาของการเกิดคำ เช่น มาจากการเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น ตึกแก ออกด กริ่ง
๖. การเพิ่มคำจากเดิมที่มีอยู่แล้ว โดยใช้วิธี ๑. การซ้ำเสียงที่อยู่แล้ว ๒. การซ้อนคำหรือเข้าคู่คำ ๓.การประสมคำ ๔.การรับคำภาษาอื่นมาใช้

คำซ้ำ

๑. คำซ้ำที่มีความหมายเพิ่มจำนวน มากขึ้น ทำให้เป็น พหูพจน์ เด็ก เป็น เด็กๆ
๒. คำซ้ำที่เพิ่มน้ำหนักความหมายของคำ เช่น เด็ก เป็น เด็กเด็ก
๓. คำซ้ำที่ลดน้ำหนักความหมายลง เช่น ชอบ กับ ชอบๆ คิด กับ คิดๆ
๔. คำซ้ำที่แยกความหมายเป็นส่วนๆ เช่น เป็นปีๆ เป็นแสนๆ เป็นหีบๆ เป็นตัวๆ เป็นเล่มๆ
๕. คำซ้ำที่ความหมายไม่เจาะจง เช่น นั่งริมๆ อยู่กลางๆ
๖. คำซ้ำที่ทำให้เห็นว่ากริยานั้นทำต่อเนื่อง เช่น พุดๆ เดินๆ วิ่งๆ แผล็บๆ
๗. คำซ้ำบางคำต้องใช้ซ้ำเสมอ เช่น หยิมๆ หงึกๆ อดๆ เหนาะๆ
๘. คำซ้ำบางคำมีความหมายเป็นจำนวน เช่น งูๆปลาๆ หมูๆ กลัวยๆ

๓๗. คำซ้ำในคำประพันธ์ ต้องไม่ใช่ ไม้ยมก ๆ เด็กเด็กแย่งกันลาอยู่บ่อยบ่อย

ตัวอย่างข้อสอบคำซ้ำ

๑. คำคู่ใดต้องใช้เป็นคำซ้ำเท่านั้น

๑. งกๆเงินๆ ๒. ชั่วๆดีๆ ๓. ช่างๆคุณๆ ๔. หลบๆซ่อนๆ

๒. คำซ้ำคู่ในข้อใดมีความหมายเปลี่ยนไป

๑. เขาอยู่ด้วยกันอย่างลุ่ม ๆ ดอน ๆ ๒. เขาเบื่องานจึงทำ ๆ หยุด ๆ
๓. เขากังวลว่าจะตกรถไฟจึงหลับ ๆ ตื่น ๆ ๔. คนไทยส่วนใหญ่มีนิสัยกินทิ้ง ๆ ขว้าง ๆ

๓. ข้อใดมีคำซ้ำที่ใช้เป็นคำเดี่ยวไม่ได้

๑. กำลังเดิน ๆ อยู่ฝนก็ตก
๒. เรื่องนี้เกิดขึ้นจริง ๆ เชื่อกะ
๓. นักมวยฝ่ายแดงทำหน้าง ๆ เมื่อถูกจับแพ้
๔. เปิดพัดลมเบา ๆ เดี่ยวจะเป็นหวัด

๔. ข้อใดมีคำซ้ำที่แสดงความหมายต่างจากข้ออื่น

๑. แม่นวดแป้งแล้วปั้นเป็นลูกกลม ๆ
๒. แยก ๆ กันไปกินอาหารจะได้ออกรถเร็วขึ้น
๓. สมพรอยากย้ายบ้านไปอยู่ใกล้ ๆ ที่ทำงาน
๔. อายุเกิน ๔๐ แล้วยังชอบใส่เสื้อผ้าสีสด ๆ

คำซ้อน

๑. คำซ้อนเป็นชนิดของคำที่เพิ่มขึ้นโดยนำคำมาประกอบกันตั้งแต่ ๒ คำ ขึ้นไป แต่ละคำมีความหมายไม่ใกล้เคียงกันก็มี หรือตรงข้ามกันก็มี เมื่อประกอบกันแล้วทำให้มีคำใช้ในภาษามากขึ้น
๒. คำซ้อนบางคำนำภาษาถิ่นที่มีความหมายเดียวกันมาซ้อน เช่น เสื่อสาด ทองคำ อ้วนพี สร้างสรรค์ โจรผู้ร้าย แบบฟอร์ม
๓. คำซ้อนที่มีเสียงพยัญชนะต้น เสียงเดียวกัน
๔. คำพยางค์เดียวหรือคำ ๒ พยางค์ อาจซ้อนกันได้ กลายเป็นคำซ้อน ๔ พยางค์ เช่น ปาดงพงไพร กระเช้าเหี่ยวแห่ แม่น้ำลำคลอง
๕. คำซ้อนบางคำมีการเติมพยางค์หน้า เมื่อซ้อนคำพยางค์เดียวกันคำซ้อน ๒ พยางค์ เช่น สงบงบเจียบ ส้มสุกลูกไม้
๖. คำซ้อนอาจสัมผัสสระ เช่น คุยมื้อไฉ่อด ตีอกชกหัว หรือซ้ำพยางค์ที่ ๑ และ ๓ เช่น หัวจิตหัวใจ ได้ดิบได้ดี
๗. คำซ้อนบางคำบัญญัติในภาษาไทย เพื่อเทียบกับคำภาษาต่างประเทศ ผูกพัน ผูกมัด หักเห ด้านทาน เบียงเบน แจกแจง
๘. การซ้อนคำช่วยแปลคำที่ซ้อนให้รู้ความหมาย เช่น ช่มเหลง นัยต์นา
๙. คำซ้อนบางคำเปลี่ยนตำแหน่งคำความหมายเปลี่ยน และใช้ต่างจากเดิม เช่น แหก เหลว เหลวแตก แน่นหนา หนาแน่น เขี้ยดยาว ยาวเขี้ยดย
๑๐. คำซ้อน ซ้อนแล้วอาจทำให้มีความหมายต่างกัน ดังนี้
 - ซ้อนแล้วความหมายชัดเจนขึ้น เช่น ราคาแพงวด ซ่าฟัน
 - ซ้อนแล้วความหมายเจาะจงขึ้น เช่น อ่อนโยน ชัดขวาง ชัดขึ้น
 - ซ้อนแล้วแปลความหมายของคำในภาษาถิ่นหรือคำภาษาต่างประเทศได้ เช่น ภูตผี คีทสงคราม เล่ห์กล แปรเปื้อน

๔. ข้อใดเป็นคำซ้อนทุกคำ

๑. เหตุการณ์ มิตรสหาย โกรธเคือง พบพาน
๒. เจ็บส้งัด เรืองรอง ขมิขมัน ห้องหอ
๓. สูญเสีย พักผ่อน สัตยซื่อ วิธีการ
๔. ปล่อยวาง ลำน้ำ แผ่นฝน นบถื่อ

๕. ข้อใดเป็นคำซ้อนทุกคำ

๑. เปรียบเทียบ พักผ่อน ฟุ้งซ่าน ชิงชัย
๒. ปิดบัง เพื่องพลา เพื่องฟู ลบล้าง
๓. ลอดช่อง พิศดู จนถึง สารบรรณ
๔. เปิดเผย พุ่มพัก กรอบเค็ม อุ่มชู